

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

RAPPORT UV ÖST 2004:22

ARKEOLOGISK FÖRUNTERSÖKNING

Rapestad 12:1, planerad bebyggelse mellan två gravfält.

Rapestad 12:1, Rapestads socken, Linköpings kommun, Östergötland

Dnr: 422-652-2004

Pia Nilsson

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 013-24 47 00

Fax 013-10 13 24

uvost@raa.se

www.raa.se

Text och grafik Pia Nilsson

Utskrift Riksantikvarieämbetet, UV Öst, Linköping, år 2004.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3

© 2004 Riksantikvarieämbetet

Rapport UV Öst 2004:22

ISSN 1404-0875

Innehåll

Sammanfattning 5

Inledning 5

Syfte och metod 5

Resultat 6

Administrativa uppgifter 7

Fig 1. Utdrag ur Gröna kartan med utredningsområdet markerat.

Rapestad 12:1, planerad bebyggelse mellan två gravfält.

Sammanfattning

Den 26 april år 2004 förundersökte Anders Kaliff och Pia Nilsson, UV Öst, ett cirka 3000 m² stort område inom Rapestad 12:1, där två nya enbostadshus planeras. Förundersökningen skedde med anledning av att fornlämningsområden tillhörande två gravfält, RAÄ 4 (cirka 100 m år söder) och RAÄ 5 (cirka 300 m åt norr) förväntades kunna sträcka sig in i exploateringsområdet. Begreppet fornlämningsområde avser det omarkerade område som finns kring synliga lämningar och som ofta innehåller gravar, boplatslämningar eller lämningar efter andra aktiviteter.

Inom förundersökningsområdet finns röjningsrösen av en karaktär som sannolikt kan knytas till odlingar under torptiden. Häradskartan från 1800-talet visar ett stort antal torp i närområdet.

Efter genomförd förundersökning bedömdes att fornlämningsområdet till gravfälten RAÄ 4 och 5 inte sträcker sig in i planerat exploateringsområde. I schakten fanns inga fornlämningsindikerande spår eller fynd.

Inledning

Enbostadshus samt garage planeras på två tomter inom Rapestad 12:1, Rapestads socken. Tomterna mäter tillsammans drygt 3000 m². Det aktuella området ligger i ett skogsparti, 75 - 80 m ö h, strax ostnordost om Rapestads kyrka. Området begränsas i väster av en väg, mot norr av befintliga, bebyggda, tomter och mot öster och söder av ett skogsparti.

Förundersökningsområdet ligger på en mycket flack, skogbeväxt höjd (tidigare betesmark) i ett odlingslandskap avbrutet av mindre impediment med skogs- eller hagmark. Ett flertal fornlämningar finns registrerade kring Rapestad, främst gravfält från järnåldern. Flera torp och backstugor finns också registrerade.

De aktuella tomterna som skall bebyggas ligger mitt emellan två gravfält från järnåldern, RAÄ 4 och RAÄ 5. Strax norr om området fanns även den idag borttagna RAÄ 6, vilken utgjordes av en stensättningsliknande lämning.

Ansvarig för förundersökningen och rapporten är Pia Nilsson, UV Öst. I fältarbetet har Anders Kaliff, UV Öst, deltagit.

Syfte och metod

Syftet med en arkeologisk förundersökning är att bedöma art, intensitet och utbredning av fornlämningen. Målsättningen är även att dokumentera, typbestämma och om möjligt datera anläggningar och fynd.

I den aktuella förundersökningen var syftet främst att avgöra om de närbelägna gravfälten RAÄ 4 och 5 har aktivitetsytor som sträcker sig in i exploateringsområdet, och i så fall omfattning och innehåll i dessa.

Förundersökningen genomfördes genom sökschaktsgrävning med grävmaskin, där vegetationsskiktet avlägsnades skiktvis ned till orörd mark. Därefter används handredskap för rensningsarbeten. Schakten mättes in med D-GPS.

Resultat

Förundersökningsområdet innehåller stensamlingar av röjningsrösekaraktär, 3-5 m i diameter och 0,4 - 0,5 m höga. Stenmaterialet är blandat, vanligen 0,1 - 0,6 m stora stenar.

I övrigt är området flackt och beväxt med barrträd och sly (tidigare betesmark). Ett par av stensamlingarna var gravlika till sin form, så med tanke på de närbelägna gravfälten RAÄ 4 och 5 fanns misstanken om att de kunde utgöra gravar. Schakten lades på de mest sannolika lägena med tanke på fornlämningar, och de berörde även tre stensamlingar.

Marken består av grusig morän med stort inslag av sten. De stensamlingar som kontrollerades, visade sig innehålla ett blandat stenmaterial med stort inslag av grus/jord.

I schakten fanns inga fornlämningsindikationer. Ett par stensamlingar kontrollerades därefter genom snittning, för att utröna dess karaktär. Resultatet visar inga indikationer på att de skulle utgöra gravar.

Efter avslutad förundersökning bedöms att fornlämningsområdet till gravfälten RAÄ 4 och 5 inte sträcker sig in i exploateringsområdet. De iakttagna lämningarna utgörs sannolikt av röjningsrösen från den odling som bedrivits av de närbelägna torpen enligt till exempel Häradskartan år 1870.

Linköping 29 april år 2004

Pia Nilsson

Administrativa uppgifter

Riksantikvarieämbetets dnr: 422-652-2004

Länsstyrelsens dnr och datum för beslutet: 431-1501-04, 2004-03-16.

Projektnummer: 1520557.

Undersökningstid: 26 april 2004.

Projektgrupp: Pia Nilsson, Anders Kaliff.

Exploateringsyta: Cirka 3 000 m².

Undersökt yta: Cirka 60 m².

Läge: Ekonomiska kartan, blad 8F 5f Rappestad. X 6475620 y 1477700.

Koordinatsystem: Rikets.

Koordinater för undersökningsytans mittpunkt: X 6475620 y 1477700.

Dokumentationshandlingar som förvaras i Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), RAÄ, Stockholm: -

Fynd: Inga fynd.

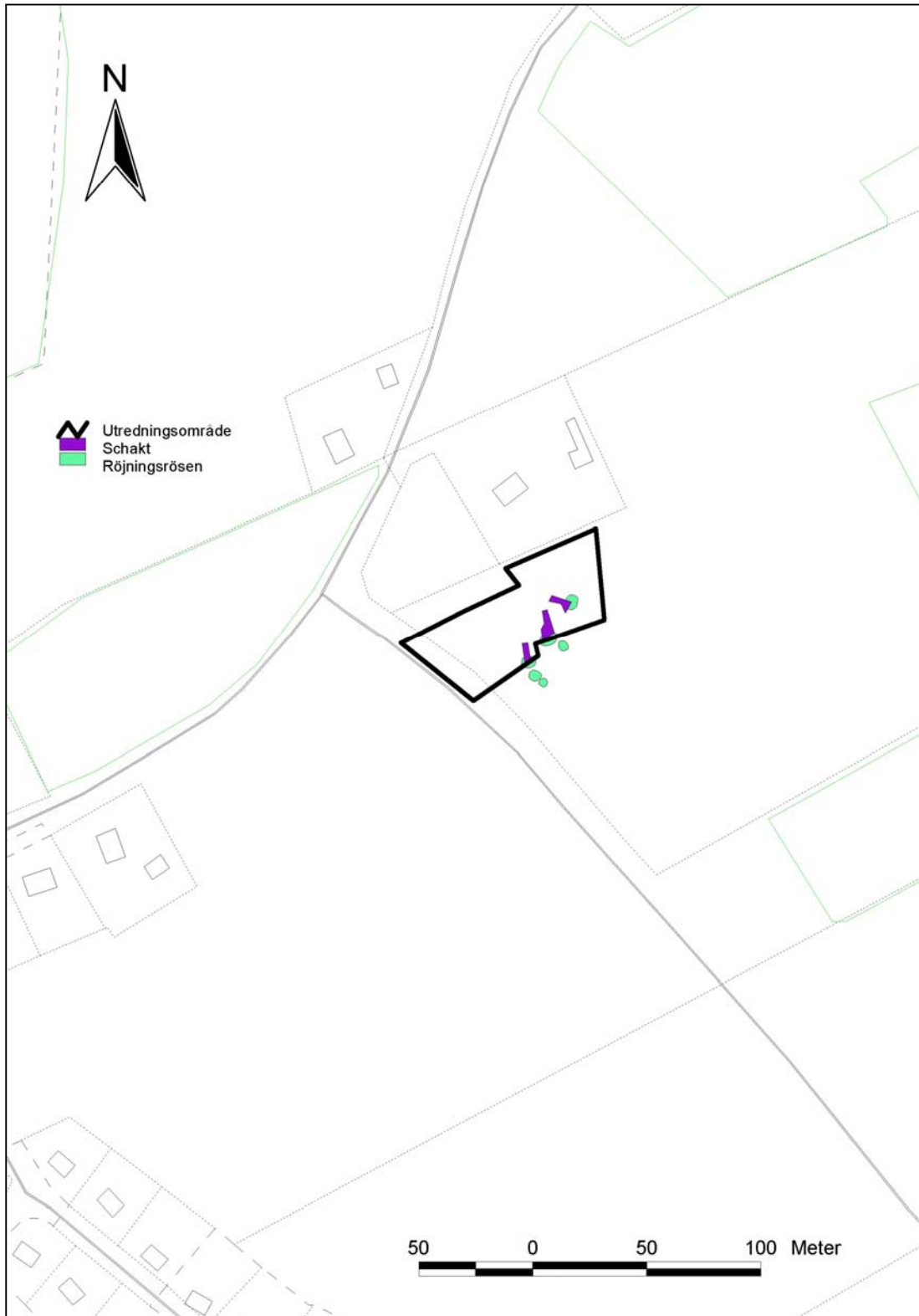

Fig 2. Utdrag ur digitala Ekonomiska kartans blad 8F 5f, med utredningsområdet, schakt och röjningsrösen markerade.